

Emmy Abrahamsonová

Jak se
zamiloval
do muže,

který žije
v

khřoví

Host

Hur man förälskar sig i en man som bor i en buske

Copyright © Emmy Abrahamson 2016

by Agreement with Grand Agency

Cover design © Nils Olsson, oink.se

Translation © Romana Švachová, 2022

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2022
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1287-4 (PDF)

ISBN 978-80-275-1288-1 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1289-8 (MobiPocket)

1

„Já ráda šulina!“ prohlásila žena radostně.

Nahlédla jsem do papírů, přidala do nich drobnou nečitelnou poznámku, propisku odložila a odkašlala si.

„Asi chcete říct spíš, že... nebo aspoň v to doufám... i když jestli to tak opravdu cítíte, pro vás je to jediné dobře... mám ale takové tušení, že ve skutečnosti jste chtěla říct, že ráda vaříte. *Cooking*. Ne... *cock*.“

Ten den jsem měla už jedenáctou lekci a byla jsem tak unavená, až se mi začínaly dělat mžítka před očima. Ke všemu jsem musela skoro celou dobu zírat na mátově zelenou kartičku se základními informacemi a připomínat si studentčino jméno. *Petra, Petra, Petra*. Se znepokojením jsem si uvědomila, že jsem ji učila už nejméně třikrát. A stejně jsem si ji vůbec nezapamatovala. Jako by se mi všichni studenti slili do jedné masné hroudy bez tváře, která nikdy nedokáže rozlišit *Tuesday* od *Thursday* a zatvrzele odmítá používat předpřítomný čas. Na „díky“ stále odpovídá slůvkem *Please*, přestože jsem stokrát upozornila, že v takovém případě říkáme *You're welcome*, a zjevně si myslí, že se stačí vyskytnout ve stejné místnosti jako učitel a proces osvojování cizího jazyka proběhne sám od sebe. Úkosem jsem se podívala na hodiny a zjistila, že do konce

lekce zbývá ještě dvacet minut. Dvacet minut neberoucích konce.

„A Petro... jaké jídlo ráda připravujete?“ zeptala jsem se.

Stát se lektorkou angličtiny v Rakousku nikdy nebyl můj plán ani sen. Ale po čtyřech měsících bez zaměstnání se inzerát jazykové školy Berlitz, která hledala nového lektora, zdál jako naprosté terno. Zaškolení trvalo jen čtrnáct dní, hned nato jsme začali učit. I tak jsem ale celý první týden ustavičně pokukovala po dveřích. Čekala jsem, že každou chvíli dovnitř naběhne chlápek s culíkem, který vedl zaškolení, a zadýchaně vyhrkne: „Vystřelili jsme si z vás. Jasně že učit nesmíte. Jenom jsme si dělali srandu.“ A pak by mě vykopli ven na chodník a studenty by odvedli někam do bezpečí. Tehdy jsem do večera sedávala nad učebnicemi a plánovala výuku na další den. Pečlivě jsem si připravovala osnovy a dávala pozor, jestli se v každé lekci dostatečně mění aktivity, aby nebyla nudná. Kopírovala jsem si zajímavé články, vypisovala si otázky, vymýšlela jsem nevinné obdoby erotických her na role a laminovala fotografie, které by mohly podnítit diskusi o relevantních tématech. Dělna jsem všechno pro to, abych studenty přiměla mluvit anglicky co nejvíc.

Ted' měli štěstí, když jsem se před odchodem do učebny podívala na informační kartičky s jejich jmény. Ten vzdor ve mně vyrašil v den, kdy jsem si zničehonic uvědomila, že učitelku dělám už podstatně déle než těch šest měsíců, které jsem té práci vyhradila, a že jsem v tom — což bylo daleko horší zjištění — kupodivu dobrá. Že jsem jak trpělivá (Kdo by to byl řekl, že především tahle vlastnost udělá z člověka dobrého učitele jazyků?), tak schopná studenty rozmluvit. A jakmile jsem lekce přestala plánovat a pro všechny zúčastněné včetně mě se z nadcházející hodiny stala záhada, začala jsem dokonce vést o něco napínavější život.

„É, všechno možné. Řízky, párečky...“ brebtlala Petra.

„Celými větami,“ vyzvala jsem ji.

„Ráda dělám řízky a párečky,“ pronesla poslušně.

Jelikož výuka v Berlitzu stála na konverzacích o běžných tématech, dala se lekce zvládnout bez přípravy, stačilo jen přicházet stále s novými nápady na to, o čem se studenty mluvit. Takže má dosavadní tříletá praxe na pozici zdejší učitelky ze mě udělala odborníka na tlachání o ničem. Jednou jsem studenta přiměla mluvit čtvrt hodiny o tom, jak vyměňoval na garážových vratech zámek, jen abych si ověřila, jestli to vůbec dokážu.

„A co máte nejraději za nápoj?“ prohodila jsem.

Petra se zamyslela.

„Vodu z kohoutku.“

„Celými větami,“ zopakovala jsem s napjatým úsměvem.

„Nejraději piju vodu z kohoutku,“ deklamovala Petra.

Dál jsem se na ni usmívala, i když jsem neměla zdání, o čem se bavit s někým, kdo nejraději pije vodu z kohoutku.

V posledních patnácti minutách jsme luštily křížovku se slovíčky souvisejícími s vařením. Sotva zazvonilo, povzdechla jsem si a trošinku se zakabonila, abych dala najevo, jak je mi líto, že už musíme končit, ale jen jsem to hrála. To se rozumí, že jsme si potřásly rukou, a vzápětí se Petra odebrala domů, kde si k večeři dala nejspíš řízek s párečkem a spláchla to sklenicí vody z kohoutku.

Všichni lektoři se během pětiminutové přestávky mačkali v prťavé sborovniče, kam se ukryli, aby se na chvilku vyhnuli sebemenšímu kontaktu se studenty. Zdi pokrývaly plakáty školy s multikulturním výběrem tváří osázených bublinami s textem a vykřičníky. Tři knihovny zabírala čísla časopisu *Passport*, který škola vydávala, a k vidění tu byly i netknuté učebnice španělštiny, ruštiny a francouzštiny. Učebnice

angličtiny byly naopak tak opotřebované, že většině z nich chyběly hřbety, pokud už je někdo celé neposlepoval.

Nikdo z lektorů ve sborovně nebyl vzděláním pedagog. Mike byl divadelní herec bez angažmá, Jason dopisoval disertaci o Schönbergovi, Claire kdysi dělávala marketing, Randall byl grafický designér, Sarah vystudovaná inženýrka, Rebecca zase houslařka, Karen měla bakaláře z mediální komunikace a já pořád ještě snila o tom, že se jednou stanu spisovatelkou. Jediný učitel z povolání poblíž byl Ken, a tak jsme ho nesnášeli skoro stejně jako Dagmar, vedoucí naší pobočky na ulici Mariahilferstrasse.

Ken nakráčel do sborovny.

„Ajaj, tady je ale lidí, tady je ale lidí,“ drmolil zvesela a snažil se protlačit ke kopírce, na které ležela otevřená mluvnice. Všichni ho ignorovali. U okna se mačkali Mike s Claire a centimetrovou škvírkou v okně se pokoušeli vyfukovat ven kouř z cigaret.

„Mám teď čtyři hodiny v kuse s jednou a tou samou skupinou,“ vzdychla Claire a zastrčila zapalovač zpátky do krabičky. „Hotová budu nejdřív tak v osm.“

„Za pár týdnů se s tímhle už nebudeš muset otravovat,“ zahlaholil Randall, protože Claire se zanedlouho vracela do Londýna studovat a složit magisterské státnice.

„Já budu mít za chvíli dneska už dvanáctou lekci,“ ozvala jsem se a všichni jeden po druhém uznale zamručeli. Ve zdejší sborovně přicházely na přetřes pouze tři věci: kolik hodin máme v daný den odučit, jak příšerné máme studenty a jak moc nesnášíme Dagmar.

„Já měl zrovna pracáky,“ přisadil si Mike.

Všichni soucitně vzdychli. Pracáci — tak jsme říkali nezaměstnaným, které nám posílal rakouský úřad práce. Berlitz před pár lety uzavřel se státními úřady výhodnou smlouvu, a tak teď nabízel lekce angličtiny všem lidem bez práce, kteří

o to požádali. Jen máloco je ale tak ponižující jako učit skupinku vyslanou pracovním úřadem.

Poslední lekci toho dne jsem měla s novou studentkou. Když jsem vešla do učebny, už seděla uvnitř a vyhlížela špinavým oknem ven na Mariahilferstrasse. S úlevou jsem si na informační kartičce přečetla, že podle naší klasifikace má angličtinu úrovně pět, byla tedy „velmi zběhlá v cizím jazyce“. Čím pokročilejší student, tím méně jsem se nadřela já.

„Zdravím, já jsem Julia,“ napřáhla jsem k ní ruku.

Hubená žena ji stiskla, překvapivě měla teplou dlaň. Zakrátko jsem už věděla, že se jmenuje Vera, že pochází z Grazu, že dělá rakouským lidovcům konzultantku PR, že má osmiletou dcerku a je samoživitelka. Bohužel pak ale Vera začala pokládat otázky mně.

„Odkud pocházíte vy?“

„Ze Švédska,“ vyjelo ze mě.

Vera se zamračila a já si uvědomila, co jsem to právě provedla. I když jsem neměla žádný přízvuk a mluvila bezchybně, nikdo nechtěl slyšet, že nejsem rodilý mluvčí. Dagmar mě svého času dokonce diskrétně poprosila, ať před studenty pomlčím o tom, že jsem ze Švédska. Rebecca mi jednou vyprávěla, jak si přivydělávala jako číšnice v gril baru v Cairns. Přestože si vždycky všechny objednávky zapamatovala, musela dělat, že si je zapisuje do bločku, protože si všimla, že hosty znervózňuje, když si nic nepoznamená. Podobně jsem si připadala pokaždé, když jsem musela lhát o svém původu.

„Teda ze Swindonu,“ opravila jsem se. „Z Anglie. Ze severní Anglie.“

Vera si mě dál podezřívavě měřila.

„Není Swindon náhodou v jižní Anglii?“ namítla. „Poblíž Bristolu? Kdysi jsem tam byla na jednom kurzu.“

Cítila jsem, jak mi začínají hořet tváře.

„To je jiný Swindon,“ vyhrkla jsem. „Já jsem z mnohem menšího Swindonu. Říkáme mu... Miniswindon. Každopádně, Vera, povězte mi, co ráda děláte o víkendu? Co vás nejvíce baví?“

Vera na mě dál zírala a mě napadlo, že bych asi vážně měla dát na Rebeccu a neučit v jednom dni tolik hodin.

Vera mluvila anglicky bohužel téměř dokonale. Ke konci hodiny ale řekla *in the end of the month* místo *at the end of the month*. Konečně se mi naskytla příležitost opravit ji a přestat se tak cítit jako zbytná rekvizita.

Cestou domů jsem najednou dostala nápad na příběh. Měl takový náboj a byl tak děsivý, že jsem se zastavila uprostřed kroku a zježily se mi chlupy na rukou. Bude to o neúspěšném spisovateli, který dostane práci hlídače v odlehlém hotelu, kde musí strávit celou zimu i s manželkou a dítětem. To dítě bude chlapeček. Teda holčička. Ne, chlapeček. Spisovatel začne v průběhu zimy čím dál víc bláznit, šílí z izolace a zlých duchů usídlených v hotelu. Skončí to krví, chaosem, vraždami. Viděla jsem to před sebou naprosto jasně, příběh mi před očima vyvstával tak, až z toho mrazilo. Jak okolo zdi hotelu řádí vichřice, jak strašně pustě působí chodby uvnitř, jak spisovatel sedí před psacím strojem v pokoji, kde se nic ani nehne. Bude to tak dojemná a zároveň odporná knížka! Málem jsem domů doběhla, chtěla jsem už sedět a psát, zachechtala jsem se, je neuvěřitelné, že nikoho něco takového ještě nenapadlo.

2

Večer jsem se v jednom koktejlovém baru v šestém obvodu sešla s Leonore.

Nesnášela jsem ji. Na moji obranu: ani Leonore mě málem nedokázala vystát, ale obě jsme si byly vědomy výhod, které naše symbióza přinášela. Jelikož všechny mé ostatní kamarádky měly přítele, a tím pádem se s úderem pŕlnoci proměňovaly v dŕně, vyrazil jsem si mohla jen s ní, protože Leonore se mnou zase mohla předstírat, že je stále mladá a nezadaná, a ne stará a provdaná za Gerharda aneb Vrchního nudaře, jak jsem mu říkala já (ale to jen když se mnou Leonore nebyla).

Pocházela z Anglie a měla syna v předškolním věku, kterému z nějakého důvodu pořád přelepovali jedno oko. Vrchní nudař šéfoval ekonomickému oddělení v Red Bullu, takže jeho manželka už nikdy nemusela vydělat ani cent a místo toho se mohla na plný úvazek věnovat produkování, režii a propagaci divadelních her, ve kterých obsazovala do hlavní role sebe samu. Loni v únoru uvedla a odehrála v rámci Měsíce černošské historie jevištní adaptaci *Malcolma X*. Došla na to podporu od americké ambasády. Nebyla černoška.

„Dělá u vás ve škole ještě Mike?“ zeptala se.

Přikývla jsem a upila ze své vodky s tonikem. Jdi se vycpat, Stephen Kingu.

„Nevím jistě, jestli mu v další hře mám dát roli, nebo ne,“ vysvětlila mi. „Napadlo mě zinscenovat *Na dotek* od Patricie Marbera. Mohla bych mu svěřit roli Clivea Owena.“

Kroužila jsem průhledným napichovátkem mezi kostkami ledu na dně sklenice. V duchu jsem ještě pořád mrzutě omílala, že Stephen King napsal *Osvícení* už před čtyřiceti lety. Drobnost, na kterou jsem si vzpomněla, až když jsem dala ruce na klávesnici a chtěla se do toho pustit.

„Mikea jsem dneska viděla a vím celkem jistě, že učit angličtinu mu už pěkně leze na nervy,“ řekla jsem. „Myslím, že v tom Marberovi by si zahrál moc rád. Řekněme, že člověk nedokáže vysvětlovat rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým pořád dokola a donekonečna. Věř mi. Jestli ještě jednou budu muset říkat, proč je slogan McDonaldu *I'm loving it* gramaticky naprosto nepřijatelný, začnu bušit hlavou o zeď. Bože, rozčílím se, kdykoli si na McDonald jenom vzpomenu. Takže jo, ostych nech stranou a nabídni Mikeovi roli.“

Kdyby neměla čelo napuštěné botoxem — koneckonců, dělilo nás od sebe jedenáct let —, zakabonila by se, aby dala najevo, že jsem ji vůbec nepotěšila.

„Nevím jistě, jestli mezi námi funguje chemie,“ prohlásila.

Já nevěděla jistě, jestli stále mluvíme o Mikeovi.

„To asi nefunguje,“ zamumlala jsem a zase si usrkla.

Z koktejlového baru jsme zamířily do Passage. V nočním klubu už byla hlava na hlavě a než jsme se prodraly k šatně, musely jsme chvíli stát v řadě za třemi tmavovláskami v títerných sukýnkách a bílých botkách na vysokých podpatcích.

„Nemáš dojem, že tady všechny holky vypadají jako luxusní prostitutky z Balkánu?“ křikla jsem přes hlasitou hudbu na Leonore.

„Doufám, že myslíš i nás!“ zakřičela nazpátek.

Než jsem stihla něco odpovědět, odtáhla mě k baru. Objednaly jsme si pití, daly se naoko do hovoru a začaly se rozhlížet po pánském osazenstvu. Vlastně jsem neměla tušení, proč pokaždé skončíme v Passage. Dýdžej vždycky přehrával otravnou hudbu, drinky ředili vodou, záchody byly špinavé, nikam se tu nedalo sednout a snad každý chlap, který se tu vyskytl, byl z Německa a měl přítelkyni. Do půl hodiny jsme se každá s jedním takovým bavila. Ten můj měl v podpaždí půlměsíkové skvrny od potu a srůstalo mu obočí, ale určité kouzlo se mu nedalo upřít.

„Odkud jsi?“ zeptal se německy.

„Ze Švédska,“ pověděla jsem mu anglicky.

Vlastně jsem německy uměla, i když gramatiku jsem si vykládala trochu po svém, ale rozhodla jsem se s ním dál bavit anglicky, abych měla navrch. Vykulil oči a usmál se.

„Byl jsi někdy ve Švédsku?“

„Né,“ zavrtěl hlavou, „ale skoro mi to tak připadá, když jsem přečetl tolik švédských detektivek. Švédsko je takový Wallanderland.“

„To zní jako zábavní park,“ prohodila jsem. „Ve kterém všichni umřou.“

Všimla jsem si, že Leonore se se mnou snaží navázat oční kontakt. Asi proto, že schytila o hlavu nižšího kluka, kterému kolem krku visel řetízek s přívěskem ve tvaru znaku Mercedesu. Vyjít si v Rakousku do nočního klubu bylo často jako vrhnout se zpátky do doby, kdy se módní doplňky z osmdesátek nenosily ironicky a kdy pořád ještě frčeli Ace of Base. Rozhodla jsem se jí nevěnovat pozornost a přesunula jsem pohled na svého společníka.

„Potkal jsem před časem jednoho Švéda a ten tvrdil, že v Ystadu ve skutečnosti není vůbec žádná kriminalita.“

„To protože Kurt Wallander všechny zločiny vyřešil,“ zapitkovala jsem.

Zasmál se a já jsem najednou zadoufala, že mezi námi něco bude.

„Odkud jsi ty?“ přeptala jsem se.

„Z Mnichova.“

Odškrtnla jsem si políčko číslo jedna.

„A jsi zadaný?“ pokračovala jsem.

Nejprve se zatvářil zaskočeně, ale pak se rošťácky usmál.

„Jo,“ přiznal. Po několika vteřinách dodal: „Promiň.“

Odškrtnla jsem si druhé políčko. Když se zeptal na moje telefonní číslo, stejně jsem mu ho dala.

Vrátila jsem se domů, pustila si na RedTube osmdesátkové porno a udělala si to, abych usnula. Nepomohlo to. Dál jsem ležela na boku a zírala do tmavé zdi. Rozhodla jsem se, že další víkend si seřadím knížky v knihovně podle barvy.

3

V pondělí jsem měla první lekci s pracáky. Když jsem vešla do učebny, seděli už v lavicích jako tři nehybné voskové figuríny. Jedna žena měla podbradek a do buclatých prstů se jí zařezávaly zlaté prsteny. Mladá blondýnka s tmavými odrosty si zuřivě ohlodávala kůžičku kolem nehtů. Třetí student, muž s knírem v kostkované košili, měl strašidelně nepřítomný výraz. Aspoň že už držel pero.

„Dobrý den,“ řekla jsem. „Jmenuji se Julia. Povedu dnes vaši lekci.“

Nikdo mi na pozdrav neodpověděl.

Kdysi jsem měla práci, kterou jsem dokonce dělala ráda. Krátce po tom, co jsme se s Matthiasem přestěhovali do Vídně, mě zaměstnali v jednom začínajícím magazínu. Jmenoval se *Vienna frOnT*. Ty verzálky měly dávat najevo, jak ostře se časopis vyhrazuje vůči veškerým normám i tradicím. Redakce sídlila v mrňavé kanceláři v patnáctém obvodu a všichni v ní byli živi z limonády Almdudler, ze sekané s chlebem a z ironie. Kromě vnitrostátních novinek jsem dostala na starost ještě sloupky o slabosti vysokých představitelů politiky pro svetry se zavázanými rukávy přehozenými přes ramena a analýzy komplexních vztahů, které německy mluvící národy udržují s jogurtovými nápoji. *Vienna frOnT*

chtěl nastavit světu zrcadlo a přimět ho zalapat po dechu. Vydrželi jsme pět měsíců. Pak magazín zbankrotoval.

„Zdravím, jak se jmenujete vy?“ obrátila jsem se na ženu s otylými prsty.

„Bettina,“ řekla.

„Jmenuji se...“ napověděla jsem vlídně.

„Jmenuji se Bettina,“ opravila se.

Bettina měla přes faldy na břichu napnutý levný svetřík z viskózy s potiskem motýlků i takový ten zoufalý pohled, který říká: prosím, prosím, nesmíš mě nenávidět. Takhle skupinka byla teprve na úrovni dvě, takže z nich všechno lezlo jako z chlupaté deky. Před časem se jedna studentka ze skupiny pracáků rozplakala, když jsem se jí zeptala, kde pracovala naposledy, proto jsem se pracáků na jejich dřívější povolání radši už nevyptávala, a tak se škála témat nabízejících se k hovoru bohužel smrskla na polovinu. Po třech zoufale rozvleklých hodinách jsem se nicméně dozvěděla, že Bettina vstává už ve čtyři ráno, aby měla chvilku jen pro sebe, než se probudí její tři děti, a že Steffi má bišonka, který dostal jméno Toto (po té kapele, ne po psovi z *Čaroděje ze země Oz*), a že Hans rád zahradničí. Celou dobu jsem se snažila usmívat a sršet zaujetím. *Naučit se nový jazyk = NOVÉ MOŽNOSTI!* Udělat všechno pro to, aby se nezbortila iluze, že tyhle lekce jim při hledání práce k něčemu budou.

Přestávku jsem strávila ve sborovně; když jsem uviděla Rebeccu, rozzářila jsem se. Přišla ke mně s vytřeštěným očima.

„Jeden z pracáků, které zrovna učím, je asi nametený,“ zašeptala a chytla mě za paži.

„Já mám na hodině jednu ženskou, která každý den vstává ve čtyři ráno jenom proto, aby měla chvilku klidu,“ špitla jsem nazpátek. „Proč prostě nespí dál a neužívá si klidu takhle?“

„Ve čtyři?“ sykla Rebecca.

Přikývla jsem.

„Ale co se dá ve čtyři ráno vůbec dělat?“ přeptala se už normálním hlasem.

„Asi čte zprávy a luští sudoku,“ odpověděla jsem stejně.

Rebecca mi vždycky uměla zlepšit náladu. Kdybych byla Dorotka, to ona by hrála moji Hodnou čarodějkou ze Severu, kdežto Leonore by dostala roli Zlé čarodějky ze Západu. S Rebeccou jsme se poznaly během zaškolování na Berlitzu; když jsem se doslechla, že je to houslařka, řekla jsem si, že se musíme stát přítelkyněmi. Housle přece nemůže vyrábět žádný pitomec ani křivák, musí to být dobrák od kosti, asi jako lidé, co pomáhají malomocným. Houslařství naneštěstí nevynáší, a tak se Rebecca stala i lektorkou angličtiny. Každopádně jsem ale poznala houslařku! Jednou jsem se chtěla spřátelit ještě s lesbičkou, počítačovým nerdem a s někým z Brooklynu. A s Elfriede, samo sebou.

„Kolik hodin dneska učíš?“ obrátila jsem se na ni.

„Jenom tři. Jednu a tu samou skupinu. A ty?“

„Deset,“ hlesla jsem.

Rebecca se zamračila.

„Přestaň kývat na tolik hodin!“ vytkla mi. „Radši bys měla psát knížky a články do novin a dělat s lidma rozhovory, odhalovat v převleku levárny a podvody a vůbec.“

„Převlek nosím přece i tady,“ hájila jsem se, „vydávám se tu za lektorku angličtiny.“

Zazvonilo a já musela na poslední lekci s Bettinou, Steffi a Hansem.

Se dvěma taškami jídla jsem se pomalu vláčela do schodů v secesním domě v sedmém obvodu, kde jsem bydlela. Ve druhém podlaží jsem se zastavila a jako obvykle pohlédla ke dveřím bytu nalevo. Jeho okna směřovala na ulici místo na zadní

dvorek, tedy na opačnou stranu než okna v mém bytě ve čtvrtém poschodí. Jako obyčejně bylo přede dveřmi slabě cítit cigarety a kávu a za matným sklem jsem několikrát zahlédla mihnutí stínu. U zvonku visela malá krasopisně nadepsaná cedulka hlásající *E. Jelinek*. Trvalo mi několik měsíců pocho-pit, kdo že by se za těmi dveřmi mohl ukrývat. Pak jsem se zeptala našeho srbského vrátného, jestli byt ve druhém pod-laží skutečně patří té, které myslím.

„Ano,“ přitakal zaníceně. „Skutečná dáma. Ale velice pla-chá. Ven moc nevychází. Moc zvláštní člověk.“

Od té doby jsem se zoufale snažila na svou slavnou sou-sedku narazit. Bez úspěchu. Z ulice jsem viděla, že má špi-navá okna, třebaže si za ně rozestavěla několik pestrobarev-ných pokojovek. Z nějakého důvodu mi představa starostlivé péče o azalky nešla s personou Elfriede Jelinek dohroma-dy, i když jsem se opravdu snažila překonat. Jako bych tu ženu podvědomě chtěla vidět přelívat kaktusy a masožravky krmit mouchami, ani zaboha ne jinak.

Na sousedku jsem občas svalovala vinu za to, že se mi dosud nepovedlo stát se spisovatelkou. Namlouvala jsem si, že za to může právě Elfriede (ve vzteku jí vždycky říkám pouze křestním jménem). Že kvóta na počet literátů v na-šem domě je už vyčerpaná a pro mě tu nezbylo žádné místo, a kdyby tady Elfriede nebydlela, dávno bych napsala nejmé-ně tři romány. Ve šťastnějších chvílích jsem snila o tom, že se spřátelíme. Zazvonila by u mě a poprosila o trochu vinného octa.

„Já jsem taky spisovatelka!“ vyhrkla bych a Elfriede by udiveně pozvedla obočí, protože by zjistila, že ve stejném domě bydlí nejen kolegyně, ale možná i budoucí spřízněná duše. Pak by zase zvažněla.

„Pozorovat je výsada mužů,“ prohlásila by.

„Hmm,“ zvolna bych přitakala.

„Psaním vedu polemiku s tyraníí skutečnosti.“

„Ale bylas někdy v Prátru? Víš, Elfie, občas je fakt bezva si tam zajít,“ prohodila bych, hlavně abych tu přezdívku zavedla co nejdřív.

„Nech se vést mými slzami a odnese tě moře.“

„Teď se úplně nechytám, ale víš co, Fifi, pojď dovnitř,“ vyzkoušela bych i alternativu pro případ, že ta první možnost by se jí nezamlouvala.

Pak bychom u mě poseděly, vypily spoustu kávy — nebo možná spíš whisky — a probraly, jak náročné je být spisovatelem.

S tichým povzdechem jsem si prohodila v rukou tašky a pokračovala do schodů, ze kterých vzlínal pach mýdla a studeného kamene.

4

Zbytek týdne jsem doufala, že se mi ozve ten Němec z Passage. Ale to se samozřejmě nestalo. Namlouvala jsem si, že na tom nezáleží, a všechny svůj čas vyplnila výukou, chozením do posilovny, pojidáním nudných večerí a sledováním *Simpsonů* a *Chirurgů* předabovaných do němčiny. *Verdammt noch mal, Meredith, hör auf mich!* Zajela jsem si vlakem na předměstí a vyzvedla si v útulku kastrovaného kocoura jménem Optimus. Spolu s ním jsem pak dál jedla nudné večere a dívala se na to, jak se v Seattlu mladí a atraktivní lékaři snaží zachraňovat jiné lidi a mezitím přicházejí na velké životní pravdy.

Občas mi bylo smutno z toho, že televizní seriály, které sleduju, mi připadají mnohem skutečnější než můj život. Že vztahy, rodina a trable s kariérou, které řeší Meredith z *Chirurgů*, působí mnohem výrazněji než ty moje. Někdy jsem si dokonce vzala do hlavy, že já jsem vlastně Meredith Grey a že nechápu, proč někomu zrovna vysvětluju rozdíl mezi použitím *some* a *any*. Proč radši nestojím na operačním sále a nedávám někomu do pořádku poškozenou dvojčípou chlopeč? Jednou jsem se podívala na Rebeccu a několik vteřin jsem se opravdu cítila zmatená z toho, že nevypadá jako doktorka Cristina Yang. A čas od času mě ještě dočista

zdrtilo, když jsem si znovu uvědomila, že George O'Malley, Lexie Grey ani Derek Shepherd už nežijí. Žádné zemětřesení v Turecku ani zřícení továrny v Bangladéši mi nevehnalo do očí tolik slz jako fakt, že Denny Duquette umřel a Izzie tam nebyla. Umřel a Izzie u něj nebyla. Umřel. Bez Izzie.

Jednoho večera jsem seděla u počítače a málem si objednala nemocniční oblečení z *Chirurgů*. Pak mi došlo, kdo se to ze mě stává. Rychle jsem notebook zavřela, zavolala Leonore a zeptala se, jestli si nechce vyjít.

Pořád jsem ale občas snila o tom, že si to oblečení objedná. Zvlášť tu světle modrou košili s krátkými zkosenými rukávy, dvěma náprsními kapsičkami a s jednou další, schovanou, na propisku.

Ten večer měla Rebecca oslavit narozeniny v irském baru O'Malley's u zastávky metra Schottentor. Když jsem dorazila na místo, v baru už bylo plno. Tmavě zelené zdi pokrývaly reklamy na Guinness. V klaustrofobicky působícím sklepe jsem našla oslavenkyni a posadila se vedle jejího snoubence jménem Jakob. Jakob byl také houslař a vypadal jako Ježíš. I Jakobův bratr byl houslař a vypadal, jako by vyskočil z Bible.

„Musím ti něco říct,“ prohlásila Rebecca a naklonila se přes Jakoba ke mně. „Zahlédla jsem dneska na Kaiserstrasse Matthiase.“

Chvíli jsem mlčela. Jakob-Ježíš zíral do prázdna.

„Co dělal?“ zeptala jsem se nakonec.

„Šel ulicí,“ odpověděla mi Rebecca.

„Co?“ hlesla jsem. „Jakoby nic?“

„Já vím,“ souhlasila. „Jak se opovažuje?“

Vtom nás přerušila jedna Rebečina kamarádka. Já dál seděla vedle Jakoba-Ježíše a myslela na Matthiase.

Byli jsme spolu čtyři roky. Ze začátku všechno klapalo, potom už ne. Hádali jsme se, protože příliš často kouřil marihuanu a nikdy nic neuklidil. Kdykoli jsme se s Matthiasem pohádali, koupil mi na usmířenou pytlík lékořice, protože věděl, jak moc ji mám ráda. Jako by mi snad bylo šest.

Během posledního pokusu o záchranu vztahu jsme se rozhodli přestěhovat do jeho rodného města, do Vídně. Všechno se mezi námi zase urovnalo. Naučila jsem se vyslovovat *Grüss Gott*, znovuobjevila neděle a trénovala, jak se každý den nenechat přejet tramvají. Matthias začal docházet do školy pro fotografy, a protože lektori chtěli studentům vštípit porozumění pro původní postupy jejich oboru a respekt vůči nim, naše koupelna se proměnila v temnou komoru. Okna jsme zakryli černými pytli na odpadky a přelepili je kobercovkou, moje líčidla se musela vměstnat mezi kádinky a lahvičky s chemikáliemi. Nespočetněkrát jsem se bouchla hlavou o obří zvěšňovák postavený mezi umyvadlem a záchodem. Ale bylo mi to jedno. Matthias si konečně našel nějaký životní cíl. Peníze z našeho skromného měsíčního rozpočtu utrácel za knížky o Mapplethorpeovi, LaChapelleovi a Corbijnovi a já jsem mu v průběhu prvního ročníku přechoťně stála modelem, kdykoli zkoušel experimentovat s kompozicí nebo kontrastem. Přestal kouřit trávu každý den a oči se mu zase vyjasnily. Všechno bylo v pohodě. Dokonce i po tom, co zbankrotoval *Vienna frOnT*, protože Matthiasovo štěstí mi bylo nadevše. Tenkrát jsem si ještě myslela, že skutečně milovat znamená naprosto opomíjet sebe a dělat ze sebe měsíc, který krouží kolem planety někoho druhého. Tenkrát jsem si ještě myslela, že to já Matthiase zachráním, že ho přiměju naplno využít jeho potenciál a udělám z něj tu dokonalou bytost, kterou v něm nikdo z mých přátel očividně neviděl.

Že tu něco nehraje, jsem si poprvé uvědomila, když byl ve druhém ročníku. Všimla jsem si, že jeho vinylové desky

jsou vytažené z police, ale ráno, když jsme společně odcházeli z bytu, ještě nebyly. V tu chvíli jsem nad tím nehlobala, prostě jsem z přebalu smetla lístečky tabáku a desky zařadila zpátky. Pak jsem si začala uvědomovat, že dveře od bytu jsou někdy zamčené jen na jeden západ, ne na dva, jak jsem je pokaždé zamykala já. A najednou jsme se zase hádali skoro každý den a skříňky v kuchyni byly přečpané pytlíky s lékořicí.

A pak ten hovor. Zůstala jsem doma s nateklými mandlemi, zrovna jsem si řekla, že si zdřímnu. Zazvonil telefon a žena s příjemným hlasem mi oznámila, že našli jedno z Matthiasových portfolií, a zeptala se, jestli si ho někdy bude chtít vyzvednout.

„Když u nás už nestuduje,“ dodala.

Tak jsem zjistila, že Matthias přestal chodit do školy už v říjnu, ale teprve před měsícem ho oficiálně vyhodili. Byl březem. Skoro půl roku každodenně předstíral, že chodí do fotografické školy. Skoro půl roku mi vyprávěl historky o tom, co se ve škole každý den přihodilo. Skoro půl roku tlachal o tom, jak moc ho výuka baví a jak se těší na to, až bude profesionálním fotografem. Málem jsem začala zvracet ještě se sluchátkem v ruce.

Okamžitě jsem prohledala byt a pídila se po vodítkách. V plastovém sáčku schovaném za panelem na jeho stolním počítači, který se dal odsunout, jsem našla stovky špačků od jointů. Sáček byl pečlivě převázaný několika gumičkami. Proč ty špačky prostě nevyhodil, to byla záhada. A uvědomila jsem si, že všechny jeho školní knížky zůstávají od začátku akademického roku seskládané stále ve stejném pořadí a že na fotomiskách v koupelně se usadila tlustá vrstva prachu.

Matthias se vrátil domů ve čtvrt na sedm — po „celém dni ve škole“ — a já ho konfrontovala se svými zjištěními. Nejdřív všechno zapřel.

„Ale proč?“ ptala jsem se.

„Protože jsem věděl, jak moc velká osina v zadku pak budeš,“ odsekl a zničehonic to byla moje chyba.

Posledních šest měsíců chodil každý den do kavárny v šestnáctém obvodu, kde majitel nechával zákazníky kouřit i vevnitř, pokud si koupili něco k pití. Když měli v kavárně zavřeno, vrátil se, sotva jsem odešla do práce, a před mým příchodem se zase vypařil. Ukázalo se, že ve skutečnosti je v uklízení přeborník. Aspoň pokud se jednalo o odstranění stop po tom, co v bytě dělal celý den.

Kdykoli jsem někomu vyprávěla, jak to s Matthiasem skončilo, a líčila jeho dvojí život, snažila jsem se to podat jako anekdotu. *Jsem vděčná za to, že si navrch toho všeho nenavlíkl moje spodní prádlo a neprohlásil se za SaMANthu.* Ale přestala jsem s tím, protože se nikdo nesmál. Na zkazce o mně a Matthiasovi nic veselého nebylo.

Po dvou hodinách v O'Malley's jsem se omluvila.

„Doufám, že už nejdeš kvůli té zmínce o Matthiasovi?“ strachovala se Rebecca.

„Ne, proboha, to vůbec,“ tvrdila jsem.

Doma jsem pak Optimovi brečela do srsti tak dlouho, až ode mě utekl a schoval se za pohovkou.

5

Sprchovala jsem se v kuchyni. Ne protože bych chtěla, ale jednoduše proto, že u mě v bytě byla sprcha v téhle místnosti, a sice za tenkou příčkou. Přesně tak jako tomu bývá ve starých vídeňských domech, v těch, kterým se říká *Altbau*. V těchhle barácích se kuchyň, koupelna a záchod vyskytovaly vždycky na těch nejroztodivnějších místech. Claire z Berlitzu bydlela v jednom takovém v šestnáctém obvodu, tam se ještě muselo chodit na společný záchod bez topení v chodbě.

Po sprše jsem se oblékla a zamířila na Mariahilferstrasse do Berlitzu, ačkoli byl víkend. Jako jedna z mála lektorů jsem pokaždé vypomáhala se sobotní výukou. Stejně jsem neměla na práci nic jiného. Tuhle sobotu jsem měla učit skupinku desetiletých, kteří měli tu smůlu, že se narodili ctižádostivým rodičům.

„Sobota je den šneků,“ oznámila mi tajuplně jedna dívka a začala z batohu vytahovat ulity.

Protože jsem skupinku učila poprvé, neměla jsem tušení, pročpak je sobota „den šneků“. Ulity zůstaly po celý zbytek lekce ležet na lavici coby znepokojivé připomínky toho, že jsem se asi měla trochu víc snažit a pořádně si zjistit, co se skupinou probírali ostatní přede mnou. Šneci nešneci,

učit tyhle čtyři desetileté byla radost. Na rozdíl od dospělých studentů je stačilo opravit jednou a už se nikdy nedopustili stejné chyby, ať už se jednalo o slovní zásobu, gramatiku, nebo větnou skladbu. Zahráli jsme si Memory, přečetli několik příběhů o žralocích požírajících lidi a vymysleli vlastní verze textu k „Pec nám spadla“.

„Co dělají vaši rodiče?“ zeptala jsem se pak.

Děti na mě nechápavě hleděly.

„Co dělají za práci?“ objasnila jsem.

Dětem se podle všeho ulevilo, dál pak vybarvovaly omalovánky s dinosaury fixy, které jsem jim přinesla z domu.

„Mamka je doktorka,“ odpověděl jeden kluk.

„Můj táta je profesor,“ prohlásila holčička s ulitami. „V univerzitě.“

„Aha,“ řekla jsem a do své reakce propašovala drobnou opravu, „na univerzitě? Zajímavé.“

„Na univerzitě,“ zopakovala a dál vymalovávala tricera-topse tmavě fialovým fixem.

„Můj táta hodně cestuje. Jezdí do Japonska. A Singapuru. A Hongkongu. Vždycky mi doveze dárek. Máma je doma,“ vypočítal další žák.

Samozřejmě že jen obchodníci, lékaři a další vzdělaní lidé si mohou dovolit platit za soukromé lekce v Berlitzu. Otočila jsem se k poslednímu chlapci.

„A čím se živí tví rodiče?“

Podíval se na mě s hrůzou v očích.

„Píšíou knihy,“ sdělil mi nakonec.

„O čem?“ nedala jsem mu pokoj.

Chlapec si schoval obličej do dlaní a vykřikl: „O lásce!“

Snažila jsem se potlačit úsměv a radši jsem změnila téma, aby se mohl uklidnit. Díky dětem, jejich bezelstné zvědavosti, upřímnosti a rozvernosti jsem dočista zapoměla na čas, a když vypršel, všem nám bylo líto, že už je konec. Vzápětí